

Na temelju članka 22. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj 7/09., 10/10., 3/13. i 4/15 – pročišćeni tekst), Županijska skupština Dubrovačko-neretvanske županije, na X. sjednici, održanoj XX veljače 2017. godine, donijela je

PROGRAM POTICANJA RAZVOJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI ZA 2017. GODINU

UVOD

Članak 1.

Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godinu (u daljnjem tekstu: Program) je dokument koji definira ciljeve, mjere i aktivnosti u svrhu razvoja malog i srednjeg poduzetništva na području Dubrovačko-neretvanske županije. Cilj programa je stvaranja pozitivnog poduzetničkog okruženja i prevladavanja otežanih tržišnih uvjeta za subjekte malog gospodarstva na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Program obuhvaća plan aktivnosti koje će se poduzimati tijekom 2017. godine kroz realizaciju pojedinačnih projekata poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Program se provodi u suradnji s Regionalnom razvojnom agencijom Dunea d.o.o., jedinicama lokalne samouprave, Centrom za poduzetništvo d.o.o., Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom, Zavodom za zapošljavanje, ostalim poduzetničkim potpornim institucijama, znanstvenim i obrazovnim institucijama te poslovnim bankama.

Programom se potiču:

- poduzetnici početnici, odnosno poduzetnici koji tek započinju s obavljanjem gospodarske djelatnosti ili tu djelatnost obavljaju do 24 mjeseca od trenutka prve registracije gospodarskog subjekta
- poduzetnici koji obavljaju djelatnost duže od 24 mjeseca od trenutka prve registracije gospodarskog subjekta.

POVEZANOST SA STRATEŠKIM I KLJUČNIM DOKUMENTIMA

Članak 2.

Program je izrađen u skladu s Strategijom razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. koja za opći cilja postavlja povećanje konkurentnosti malog gospodarstva u Hrvatskoj, a realizirati će se kroz aktivnosti poboljšanog pristupa financiranju, promocije poduzetništva i unapređenja poslovnog okruženja

Program je također usklađen sa Razvojnomo strategijom Dubrovačko-neretvanske županije 2016. – 2020. kojom su identificirane su potrebe malog i srednjeg gospodarstva te je definiran strateški cilj 1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva i njegovi prioriteti:

1.1 Unapređenje poslovnog okruženja za malo i srednje poduzetništvo,

1.2 Diversifikacija gospodarstva razvojem ključnih gospodarskih djelatnosti i poticanje investicija,

1.3 Razvoj znanja i inovacija u funkciji gospodarskog razvoja

Program je u skladu i s ostalim dokumentima važnim za njegovu provedbu. Prije svega s Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. kao i Operativnim programom Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. te ostalim sektorskim i drugim strategijama i programima na regionalnoj, nacionalnoj i razini Europske unije.

Kod izrade Programa uzimale su se u obzir smjernice Zakona o malom gospodarstvu EU (Small Business Act for Europe) a služi kao preporuka i vodič zemljama Europske unije.

PREGLED STANJA GOSPODARSTVA NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Članak 3.

Glavne odrednice razvoja gospodarstva su turizam, poljoprivreda i korištenje mora u gospodarskom i prometnom smislu. Gospodarski razvitak u budućem razdoblju bi i dalje trebao biti usmjeren ka ugostiteljstvu i turizmu, brodarstvu, cestovnom i lučkom prometu, ekološki učinkovitijoj proizvodnji, vinogradarstvu, maslinarstvu te ribarstvu i marikulturi,.

Nakon šest godina pada u hrvatskom gospodarstvu u 2015. godini zabilježena su povoljna gospodarska kretanja pa je rast BDP-a na razini Republike Hrvatske dosegnuo 1,6% što je znatno više od prvotnih procjena od približno 0,5%.

Poduzetnici Dubrovačko-neretvanske županije su u 2015. godini ostvarili bolje rezultate, neto dobit je iskazana u iznosu od 119,7 milijuna kuna dok je u 2014. godini iskazan neto gubitak u iznosu od gotovo 804 milijuna kuna. Ostvarena je dobit razdoblja u iznosu 860,2 milijuna kuna koja je veća za 4,6% u odnosu na prethodnu godinu i gubitak razdoblja u iznosu od 740,5 milijuna kuna koji je 54,5% manji u odnosu na prethodnu godinu.

Mali i srednje veliki poduzetnici ostvarili su neto dobit, a veliki poduzetnici su iskazali neto gubitak u iznosu od 132,3 milijuna kuna. Mali poduzetnici su iskazali neto dobit u visini od 99,1 milijuna kuna, a srednje veliki u iznosu od 152,9 milijuna kuna.

Pregledi glavnih pokazatelja malog i srednjeg poduzetništva se nalaze u prilogu dokumenta:

Tablica 1. – Broj poduzetnika – dobitaša i gubitaša u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u 2015. godini

Tablica 2. – Osnovni financijski rezultati poduzetnika u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u 2015. godini

Tablica 3. – Ukupni prihodi i rashodi poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije po područjima djelatnosti u 2015. godini

Tablica 4. – Ukupni prihodi i rashodi poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije prema veličini poduzetnika u 2015. godini

PROVEDENE AKTIVNOSTI I REZULTATI

Članak 4.

Dubrovačko-neretvanska županija je u proteklih nekoliko godina provodila više projekata s ciljem poticanja malog i srednjeg gospodarstva, a koji se danas nalaze u različitom stupnju

provedbe. U svezi s time provodi se devet (9) kreditnih programa koji su formirani prema potrebama pojedinih skupina malih i srednjih poduzetnika. Gledajući ciljanu skupinu po sektorima i djelatnostima gotovo svi su zastupljeni (osim npr. proizvodnja i distribucija oružja, duhanskih proizvoda, igara na sreću itd.) s posebnim naglaskom na turizam, prijevoz putnika tereta morem i kopnom, ruralni razvoj i ekološku poljoprivredu.

Kreditne programe možemo podijeliti i po izvorima sredstava na način da se dijele na one financirane sredstvima Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije temeljem donošenja Programa i sve ostale koji se financiraju iz sredstava nacionalnih tijela (nadležna Ministarstva) i programa te drugih subjekata (UNDP Hrvatska i sl.) te kombinacije istih. Ukupan broj korisnika kreditnih programa od 2006. godine do danas je 231, te je isplaćena subvencija za odobrenih kreditnih sredstava u visini od 72.500.000,00 kuna i izdanih jamstava u visini od 498.000,00 kuna (Zelena poduzetništvo).

Sukladno Pravilniku o korištenju usluga Poduzetničkog inkubatora Dubrovnik (Klasa: 301-1/13-01/20, Urbroj: 2117/1-01-15-27) te sukladno Sporazumu – osnivanje Poduzetničkog inkubatora Dubrovnik (Klasa: 301-01/13-01/20, Urbroj: 2117/1-01-15-31), Dubrovačko-neretvanska županija u 2016. korisnicima Poduzetničkog inkubatora Dubrovnik dodijelila ukupno 155.328,94 kn potpora male vrijednosti, od čega se 149.928,94 kn odnosi na potporu za najam poslovnog prostora, 1.400,00 kn na potporu za izradu projektne dokumentacije, te 4.000,00 kn na potporu za korisnike virtualnog inkubatora (članarina i računovodstvene usluge).

Pored kreditnih programa na području Dubrovačko-neretvanske županije provode se sljedeći projekti od ključne važnosti za gospodarstvo:

- Poduzetnički inkubator Dubrovnik,
- Projekt Poduzetničko-proizvodnog impulsnog centra u Pločama,
- Projekt Kongresni centar,
- Projekt „Rural Dubrovnik-Neretva“.

CILJANA SKUPINA

Članak 5.

Program je namijenjen malim i srednjim poduzetnicima registriranim na području Dubrovačko-neretvanske županije, a razvrstavamo ih prema definicijama Zakona o računovodstvu ("Narodne novine". broj 109/07., 54/13. i 121/14.) i Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva ("Narodne novine" br. 29/02., 63/07., 53/12. i 56/13.). Oba zakona su prilagođena kriterijima koji se primjenjuju u EU.

Zakon o računovodstvu prepoznaje 3 kategorije poduzetnika:

- Mali poduzetnici – oni koji ne prelaze dva od sljedećih uvjeta: ukupna aktiva 32.500.000 HRK, prihod 65.000.000 HRK, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine: 50;
- Srednji poduzetnici – oni koji prelaze barem dva od tri uvjeta za male poduzetnike, ali ne prelaze dva od sljedećih uvjeta: ukupna aktiva 130.000.000 HRK, prihod 260.000.000 HRK, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine: 250;
- Veliki poduzetnici (oni koji prelaze dva uvjeta iz definicije srednjih poduzetnika).

Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva prepoznaje i kategoriju:

- Fizičke i pravne osobe – koje samostalno i trajno obavljaju dopuštene djelatnosti radi ostvarivanja dobiti odnosno dohotka na tržištu, te moraju zadovoljiti 3 uvjeta: prosječno godišnje zapošljavati manje od 250 zaposlenika, biti neovisni u poslovanju (što znači da druge fizičke ili pravne osobe pojedinačno ili zajednički nisu vlasnici više od 25 % udjela u vlasništvu ili pravu odlučivanja u subjektu malog gospodarstva),

ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti do 50.000.000 EUR ili imati zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imati dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u protuvrijednosti do 43.000.000 EUR, a s obzirom na veličinu subjekta, poduzetnici se dijele na:

- Mikro subjekti – fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju manje od 10 radnika, ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti do 2.000.000 EUR, odnosno imaju vrijednost dugotrajne imovine u protuvrijednosti do 2.000.000 EUR;
- Mali subjekti – su fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju manje od 49 radnika, ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti do 10.000.000 EUR ili imaju zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u protuvrijednosti do 10.000.000 EUR;
- Srednji subjekti – fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju između 50 i 249 radnika, ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti od 10.000.000 EUR do 50.000.000 EUR ili imaju zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u protuvrijednosti od 10.000.000 EUR do 43.000.000 EUR.

CILJEVI PROGRAMA

Članak 6.

Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije u 2017. godini uzimajući u obzir nacionalne strateške ciljeve podupire strateški cilj 1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva Dubrovačko-neretvanske županije Razvojne strategije Dubrovačko-neretvanske županije i njegove pojedine prioritete i mjere kako slijedi:

- 1.1 Unapređenje poslovnog okruženja za malo i srednje poduzetništvo
  - 1.1.1 Jačanje poduzetničke potporne infrastrukture i kapaciteta potpornih institucija,
  - 1.1.2 Poticanje umrežavanje poduzetnika,
  - 1.1.3 Diverzifikacija i olakšanje pristupa izvorima financiranja za poduzetnike,
  - 1.1.4 Jačanje konkurentnosti poduzetnika obrazovanjem.
- 1.2 Diverzifikacija gospodarstva razvojem ključnih gospodarskih djelatnosti i poticanjem investicija
  - 1.2.1 Unapređenje turističke djelatnosti,
  - 1.2.2 Unapređenje poljoprivredne djelatnosti, ribarstva i akvakulture,
  - 1.2.3 Podrška promociji i izvoznim aktivnostima ključnih gospodarskih aktivnosti,
  - 1.2.4 Poboljšanje investicijske klime,
  - 1.2.5 Razvoj kulturno kreativnih industrija i drugih djelatnosti zasnovanih na znanju, inovaciji i tehnologiji.
- 1.3 Razvoj znanja i inovacija u funkciji gospodarskog razvoja
  - 1.3.1 Osnaživanje veza između znanstveno-obrazovnih i institucija i gospodarstva i jačanje kapaciteta istraživanja i razvoja,
  - 1.3.2 Uvođenje novih tehnologija i inovacija u gospodarstvo.

Prioriteti i mjere su određene sa ciljem:

- Stvaranja pretpostavki za brže ostvarivanje pozitivnih gospodarskih pokazatelja,
- Očuvanja postojećih radnih mjesta i povećanja zaposlenosti ,
- Povećanja broja subjekata malog i srednjeg gospodarstva,
- Povećanje stope opstanka novoosnovanih subjekata i osiguravanje njihove trajnosti,
- Jednostavnijeg pristupa izvorima financiranja,
- Internacionalizacije poslovanja i poticanje izvoznih aktivnosti,

- Povećanja ulaganja,
- Diverzifikacije gospodarskih djelatnosti,
- Koordinacije i povećanja efikasnosti poduzetničkih potpornih institucija.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Članak 7.

Dubrovačko-neretvanska županija će i u 2017. godini subvencionirati odobrene projekte završenih programa koje je samostalno pokrenula u suradnji sa poslovnim bankama: Poticaj Plus (2006.), Poticaj 2010., Poticaj 2011., Početnik i Poticaj (2014), Razvoj i Ruralni razvoj (2015.)

Aktivnost 1. *Subvencioniranje projekata po zajedničkim projektima*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku

Nastavlja se suradnja sa Ministarstvom poduzetništva i obrta na Projektima Mikrokreditiranje 2008. i Mjera 1 – Kreditom do uspjeha 2014., kroz subvencioniranje kamatne stope za poduzetnike – krajnje korisnike kreditnih sredstava, do trenutka konačne otplate odobrenih kreditnih sredstava iz navedenih Programa.

Za Program Mikrokreditiranje 2008., Dubrovačko-neretvanska županije je do sada isplatila 130.621,23 kune na ime subvencije kamatne stope.

Po Programu Mjera 1- Kreditom do uspjeha 2014., Dubrovačko-neretvanska županija je do sada isplatila 24.982,86 kuna na ime subvencije kamatne stope.

Aktivnost 2. *Kreditni program „Razvoj 2017.“*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku

Osnovne karakteristike kreditnog programa su:

- Kreditni potencijal – 10.000.000,00 HRK,
- Poticaj – 2 postotna poena subvencije kamate za krajnjeg korisnika kredita (+0,5 postotnih poena za ekološke projekte + 0,5 postotnih poena za tvrtke u kojima 1 ili više žena posjeduju najmanje 51% kapitala u društvu, ili je žena predsjednica uprave društva),
- Iznos raspoloživih sredstava za subvenciju – 1.300.000,00 HRK (Izvor - Proračun Dubrovačko-neretvanske županije),
- Korisnici kredita – fizičke osobe upisane u obrtni registar – obrti, mala i srednja trgovačka društva u 100% privatnom vlasništvu,
- Odobrena sredstva moraju se uložiti na području Županije, a prednost prilikom dodjele subvencije imaju oni poduzetnici koji se bave proizvodnim djelatnostima, izvozno orijentiranim djelatnostima (više od 50% prihoda od izvoza) te poduzetnici koji zapošljavaju nove djelatnike ili se samozapošljavaju,
- Rok otplate – do 10 godina, uz poček od 1 godine koji je uključenu u otplatu (u razdoblju počeka plaća se kamata),
- Rok iskorištenja – do 12 mjeseci od dana potpisa Ugovora o kreditu,
- Otplata – u jednakim mjesečnim, tromjesečnim ili polugodišnjim obrocima, s time da prva rata dospijeva nakon isteka razdoblja počeka,

- Ostali kriteriji – kamatna stopa, naknada banci i instrumente osiguranja će biti definirani nakon zaprimljenih ponuda poslovnih banaka,

Kreditni program traje do iskorištenja sredstava namijenjenih subvenciji kamatne stope.

Namjena kredita:

- kupnja, uređenje ili proširenje gospodarskih objekata,
- kupnja zemljišta za izgradnju gospodarskog objekta,
- informatizacija i modernizacija poslovanja,
- nabava opreme ili pojedinih dijelova opreme,
- nabava prijevoznih sredstava,
- uređenje poslovne infrastrukture,
- uređenje ili adaptacija zavičajnih kuća, starih zapuštenih objekata, muzeja,
- obrtna sredstva u funkciji investicija ili za unapređenje poslovanja (do 30%).

Kreditni se ne odobravaju za slijedeće namjene:

- kupovina udjela u trgovačkim društvima,
- ulaganja u kockarnice, igračnice, točionice pića i caffè barove,
- ulaganja u ribarstvu, poljoprivrednoj djelatnosti, trgovini - maloprodaji i marikulturi,
- ulaganja u vrijednosnice,
- kupovina zemljišta, sadnica, stada, jata i trajnih nasada,
- financiranje ekološki neprihvatljivih programa,

Traženi iznos kredita:

- najniži iznos – u protuvrijednosti 50.000,00 HRK,
- najviši iznos – u protuvrijednosti 500.000,00 HRK.

Aktivnost 3. *Jamstveno-kreditni program „Zelena poduzetništvo“*

Nositelj aktivnosti: RRA Dunea d.o.o.

Ovaj Program je započeo sa provođenjem u 2010. godini te je trenutno ostalo na raspolaganju 1.701.000,00 kuna odnosno 79,52% jamstveno-kreditnog potencijala.

Osnovne karakteristike:

- Jamstveno-kreditni potencijal – 2.139.000,00 HRK,
- Korisnici kredita – OPG-ovi, fizičke osobe upisane u obrtni registar – obrt, mala i srednja trgovačka društva, proizvodne zadruge u većinskom vlasništvu državljana RH,
- Vrste prihvatljivih djelatnosti korisnika – ekološka poljoprivreda, uzgoj autohtonih sorti i pasmina. proizvodnju visoko kvalitetnih autohtonih proizvoda dodane vrijednosti, održivo ribarstvo i marikulturu, eko, agro i pustolovni turizam, druge slične kreativne poduzetničke ideje i projekti
- Jamstva se izdaju do 50% zatraženog kredita
- Poticaj – maksimalno do 2,5 postotna poena subvencije kamate za krajnjeg korisnika
- Rok otplate – do 7 godina, uz 2 godine počeka koji je uključen u godine otplate,
- Rok iskorištenja – do 6 mjeseci od dana potpisa Ugovora o kreditu,
- Kamatna stopa – 3M EURIBOR + 5% godišnja promjenjiva,
- Program se provodi u suradnji s SG Splitska banka d.d.

Iznosi kreditnih sredstava:

- najniži iznos – u protuvrijednosti 40.000,00 kuna,
- najviši iznos – u protuvrijednosti 400.000,00 kuna

Aktivnost 4. *Javni poziv – sufinanciranje projekata organizacije manifestacija u turizmu te drugih oblika promidžbe poduzetništva i turizma*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku

U 2017. godini se nastavlja sufinanciranje nastupa gospodarstvenika Dubrovačko-neretvanske županije na specijaliziranim sajmovima (poticanje ulaganja, vinarstvo, maslinarstvo, pčelarstvo, turizam, marikultura), ovisno o iskazanom interesu poduzetnika s područja Županije. Osim sufinanciranja nastupa na sajmovima, Dubrovačko-neretvanska županija će tijekom 2016. godine organizirati ili sudjelovati u organizaciji i/ili financiranju sajmova (mediteranska prehrana, agroturizam, pčelarstvo, vinski festival). Za provedbu ovih aktivnosti osigurana su sredstva u proračunu Dubrovačko-neretvanske županije na pozicijama Upravnog odjela za turizam, more, poduzetništvo i energetiku.

S obzirom da nastupi na sajmovima, posebice onim inozemnim, iziskuju značajna financijska sredstva poduzetnici vrlo često nisu u mogućnosti samostalno podmiriti sve troškove takvih aktivnosti - plaćanje zakupa i uređenja prostora, troškove transporta robe, troškove izrade propagandnog materijala i dr., županija planira sufinancirati ove aktivnosti.

Projekti poduzetnika koji budu usmjereni na plasman proizvoda s oznakom kvalitete Rural Dubrovnik Neretva Quality će biti posebno praćeni u okviru ove aktivnosti.

Na osnovu prošlogodišnjeg iskustva po provedenom Javnom pozivu i u 2017. godini Dubrovačko-neretvanska županija će poticati rad strukovnih udruženja i udruga koje okupljaju male poduzetnike i realiziraju programe iz segmenta ruralnog turizma. Udruženja i udruge trebaju za svoj rad donijeti jasno definiran program s planom aktivnosti i financijskim planom te okvirnim godišnjim planom aktivnosti. Osim udruga Županija će podupirati udruženja i čije se aktivnosti odnose na edukaciju članova, malih poduzetnika, zajedničku promociju, nastupanje na specijaliziranim sajmovima i manifestacijama, ekološki prihvatljivi projekti i druge aktivnosti koje su usmjerene ka potpori poduzetnika koji se bave ruralnim turizmom u ruralnim prostorima.

Za navedene projekte/aktivnosti će se raspisati Javni pozivi za iskaz interesa za sufinanciranje projekata organizacije manifestacija u turizmu te drugih oblika promidžbe poduzetništva i turizma u Dubrovačko-neretvanskoj županiji za 2017. godinu i za poslovne subjekte. Javnim pozivima će biti obuhvaćene i turističke zajednice i institucije koje provode projekte i aktivnosti iz navedenog djelokruga. Raspisanim pozivima će se, osim namjene i korisnika, jasno definirati i kriteriji za dodjelu sredstava te prava i obveze korisnika. Odluku o rasporedu sredstava će donositi župan na prijedlog Povjerenstva za odabir projekata. Županija će osigurati i potrebna sredstva za neplanirane i naknadne projekte za koje se utvrdi da su od interesa za razvoj i promociju poduzetništva.

Aktivnost 5. *Projekt „Rural Dubrovnik Neretva Quality“*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku

Tijekom prvog kvartala godine Županija će ponovno raspisati Javni poziv za dodjelu Oznake "Rural Dubrovnik Neretva Quality". Po izboru proizvoda i poslovnih subjekata koji će biti nositelji Oznake županija će kontinuirano pratiti standard kvalitete proizvoda na tržištu te u skladu s aktivnostima poduzetnika promovirati Projekt u okviru plana promocije s naglaskom na pozicioniranje proizvođača i poticanje novih poduzetnika koji prihvate definirane projektne kriterije. Županijsko Povjerenstvo za dodjelu oznake i Povjerenstvo za ocjenu organoleptičkih svojstava proizvoda će periodično ocjenjivati pristigle uzorke u cilju dodjele novih oznaka kvalitete i kontrole dodijeljenih.

S novim nositeljima Oznake će se ugovoriti međusobna prava i obveze te će im se osigurati startni paket definirane jedinstvene ambalaže za proizvode. Evidencija korisnika oznake kvalitete se vodi u posebnom, za to ustrojenom registru.

Turistička ponuda ruralnih područja Dubrovačko-neretvanske županije nosi zajednički vizual pod nazivom „Rural Dubrovnik – Neretva“ te se sve aktivnosti u ovom segmentu vežu uz ovaj vizual. Pored aktivnosti vezanih za tematske turističke staze, vinski festival (FestiWine) i kreiranje nove marke vina na bazi plavca malog, provode se i aktivnosti identifikacije i razvoja tradicijskih proizvoda.

Aktivnost 6. *Informiranje poduzetnika i zainteresirane javnosti o mogućnostima financiranja iz nacionalnih i međunarodnih izvora*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku
RRA Dunea d.o.o.
Centar za poduzetništvo d.o.o.

1. Informiranje poduzetnika o projektima Dubrovačko-neretvanske županije, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva turizma i Hrvatske banke za obnovu i razvoj

U svrhu što boljeg i kvalitetnijeg prezentiranja i iskorištavanja Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva za 2017. godinu, te programa nadležnih Ministarstava i HBOR-a, nastavit će se suradnja s jedinicama lokalne samouprave, lokalnim tiskanim i elektroničkim medijima. Kroz novinske napise, televizijske i radijske emisije, te putem organiziranja radionica, poduzetnici će i dalje dobivati korisne i točne informacije glede svih projekata poticanja poduzetništva.

2. Informiranje poduzetnika o natječajima koje raspisuje Europska unija i njihovog korištenja za poduzetnike

Sve aktivnosti vezane za projekte Europske unije provode se putem RRA Dunea, Centra za poduzetništvo i nadležnih upravnih odjela županije koji o istima informiraju poduzetnike s područja Dubrovačko-neretvanske županije.

Dubrovačko-neretvanska županije od 2010. godine ima svoj predstavnički ured u Bruxellesu, putem kojeg promiče i informira strane ulagače o mogućnostima ulaganja u Dubrovačko-neretvansku županiju, te ih nastoji povezati s lokalnim partnerima radi njihove realizacije.

Aktivnost 7. *Edukacija poduzetnika*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku
RRA Dunea d.o.o.
Centar za poduzetništvo d.o.o.

RRA Dunea i Centar za poduzetništvo d.o.o., su tijekom 2016. godine provodili edukacije poduzetnika početnika, te malih i srednjih poduzetnika. Na temelju analiza i evaluacija provedenih ispitivanjem interesa i mišljenja sudionika zaključeno je da su edukacije uspješno provedene. Edukacije su se održavale po slijedećim temama:

- Kako postati poduzetnik
- Kako osmisliti i napisati projekt te dobiti sredstva iz EU fondova
- Kako provoditi EU projekt
- Informatička znanja – osnovna i napredna
- Poslovni plan

- Marketing
- Računovodstvo, porezi i financije
- Obiteljsko poduzetništvo
- Financijsko-ekonomsko poslovanje u obrtu
- Osnivanje i upravljanje zadrugama

Za 2017. godinu se planira nastavak edukacija poduzetnika početnika, te malih i srednjih poduzetnika na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Aktivnost 8. *Savjetovanje i pomoć u izradi poslovnih planova i natječajne dokumentacije*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku
Centar za poduzetništvo d.o.o.

Poslovi Centra za poduzetništvo d.o.o. su:

- poslovno savjetovanje;
- informiranje o načinu osnivanju pojedinog gospodarskog subjekta, te pomoć kod apliciranja na domaće i međunarodne natječaje za dodjelu bespovratnih sredstava te korištenja kreditnih programa;
- publiciranje informativnih materijala
- edukacija poduzetnika i onih koji to namjeravaju postati kroz održavanje raznih seminara;
- izrada poslovnih planova, investicijskih studija, te studija izvodljivosti i pred-izvodljivosti;
- izrada projekata za poduzetnike koji apliciraju za natječaje za korištenje sredstava iz resornih ministarstava i europskih fondova;
- prezentacije javnih poziva Dubrovačko-neretvanske županije, resornih ministarstava, i EU fondova ;
- suradnja sa Hrvatskom bankom za obnovu i razvoj kroz provođenje radionica i prezentacija kreditnih programa
- seminari u suradnji sa Poreznom upravom Ministarstva financija Republike Hrvatske;
- suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje

Aktivnost 9. *Suradnja s gospodarskim strukovnim organizacijama*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku
RRA Dunea d.o.o.
Centar za poduzetništvo d.o.o.

U 2017. godini Dubrovačko-neretvanska županija će nastaviti svoju suradnju s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Područni ured Dubrovnik u svim aktivnostima koje pridonose unapređenju kvalitete proizvoda i usluga te novom zapošljavanju i investicijama kao što su (Sajam poslova, Projekt Dubrovačka gastro kvaliteta, investicijski sajmovi, sajmovi obrtništva i sl..).

Aktivnost 10. *Razvoj poduzetničkih potpornih institucija*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku
RRA Dunea d.o.o.
Centar za poduzetništvo d.o.o.

Dubrovačko-neretvanska županija je prepoznala važnost izravnog uključivanja u razvoj malog i srednjeg poduzetništva i uređivanja poduzetničke potporne infrastrukture i institucija u koordinirano i efikasno djelovanje jedinstvenog sustava.

Poduzetnički inkubator Dubrovnik je započeo s radom početkom 2016.g. te je trenutno popunjeno svih 7 poslovnih prostora namijenjenih poduzetnicima. Pored osnovnih usluga promicanja i poticanja poduzetništva, poduzetnički inkubator Dubrovnik pruža i prilagođene setove usluga ciljanim korisnicima u obliku stručnih savjetovanja i edukacija, smještaja, potpora i ostalih definiranih programom rada.

Projekt „Izgradnje i opremanje poduzetničko-proizvodnog impulsnog centra“ u Pločama prijavljen je na Poziv za dostavu projektnih prijedloga „Razvoj poslovne infrastrukture“ koji je objavilo Ministarstvo poduzetništva i obrta, a koji se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj – Operativni program konkurentnost i kohezija.

Planirani ukupni troškovi provedbe ovog projekta iznose 10.362.386,44 kuna gdje će Županija sudjelovati sa 5% u troškovima izgradnje i opremanja poduzetničko-proizvodnog impulsnog centra Ploče.

Nositelj aktivnosti je Dubrovačko-neretvanska županija, a upravljanje Poduzetničkim inkubatorom će biti prepušteno Centru za poduzetništvo Dubrovačko-neretvanske županije, a za koji će Župan temeljem ovog Programa donijeti Pravilnik o korištenju inkubatora.

Aktivnost 11. *Poticanje novih ulaganja i izvoznih programa*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku
RRA Dunea d.o.o.

Povećanje ulaganja i nove investicije temelje su gospodarskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta. Na planu institucionalne podrške zainteresiranim ulagačima, Dubrovačko-neretvanska županija i Regionalna razvojna agencija Dunea u suradnji s drugim institucijama (Zavod za prostorno planiranje DNŽ, Agencija za investicije i konkurentnost RH, Hrvatski zavod za zapošljavanje) pružaju informacije o zakonskim propisima RH, poticajima, poreznim olakšicama, raspoloživoj radnoj snazi, uvjetima i mogućnostima otvaranja trgovačkih društava, važećim poslovnim planovima i razvojnim mogućnostima, te sve druge informacije i pomoći koje su potrebne investitorima. U tu svrhu osnovan je i Tim za privlačenje investicija Dubrovačko-neretvanske županije. Tijekom 2017. godine planirane su sljedeće aktivnosti:

- informiranje potencijalnih investitora putem osobnog kontakta, publikacija (katalozi i dr.) i internet stranica www.dubrovnik-neretva.hr, www.dunea.hr;
- organizacija Dubrovnik Investment Forum-a www.investindubrovnik.com/hr
- umrežavanje svih institucija poduzetničke podrške u privlačenju potencijalnih ulagača.

Aktivnost 12. *Projekt „Kongresni centar“*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku

Dubrovačko-neretvanska županija nastavlja sa aktivnostima provedbe projekta „Kongresni centar“ koji je započeo još 2014. godine u suradnji sa Ministarstvom turizma sa izradom

studije – Koncept razvoja multifunkcionalnog kongresnog centra Dubrovnik. Studiju je izradila tvrtka Horwath&Horwath Consulting d.o.o. a vrijednost usluge je iznosila 225.000,00 kuna. Kao rezultat izrade studije, prvi put je dobivena profesionalna objektivna ocjena mogućnosti razvoja kongresnog centra, koja je dala osnovne naznake budućeg smjera djelovanja i potrebne okvire razvoja, sukladno trenutnim globalnim trendovima u MICE industriji kao i ocjene dvije potencijalne lokacije za izgradnju centra. Daljnje aktivnosti su izrada detaljne financijske studije pred-izvodljivosti i izrada idejnog arhitektonskog rješenja za dvije lokacije. Planirani troškovi izrade potrebne dokumentacije iznose cca 900.000,00 kuna gdje dio troškova sufinancira Ministarstvo turizma Republike Hrvatske.

Aktivnost 13. *Lokalne akcijske grupe - LAG*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku
RRA Dunea d.o.o.

Lokalne akcijske grupe (LAG-ovi) kroz stvaranje lokalnih partnerstva imaju zadatak izrade lokalnih razvojnih strategija te usmjeravanje i praćenje njihove provedbe uključujući korištenje sredstava potpore. LAG-ovi udružuju partnere iz javnog i privatnog sektora pazeći na uravnoteženu zastupljenost predstavnika postojećih lokalnih interesnih skupina koji dolaze iz različitih socio-ekonomskih sektora. LAG-ovi su originalni važan dio pristupa LEADER. Na području Dubrovačko-neretvanske županije su osnovana dva LAG-a:

- LAG Neretva koji obuhvaća gradove Metković, Ploče i Opuzen te općine Kula Norinska, Slivno, Pojezerje i Zažablje
- LAG 5 koji obuhvaća grad Korčula i općine Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica, Lumbarda, Orebić, Trpanj, Janjina, Ston, Mljet i Dubrovačko primorje.

Županija prati rad LAG-ova i potiče njihov rad kroz podršku u radu te potporama za provedbu razvojnih projekata na našem području.

IZVORI FINANCIRANJA I POSTUPAK DODJELE SREDSTAVA

Članak 8.

Provedba Programa se financira iz sljedećih izvora:

- Proračun Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godinu,
- udružena sredstva s nadležnim ministarstvima po pojedinim projektima,
- udružena sredstva s UNDP-om za Projekt "Jamstveno kreditni fond za zeleno poduzetništvo".

Članak 9.

Postupak dodjele sredstava potpore po pojedinoj aktivnosti definirana je svakim pojedinim programom pojedine aktivnosti, uvažavajući temeljne principe:

- transparentnosti postupka dodjele sredstava potpore,
- osiguravanje jednakih uvjeta dodjele sredstava potpore svim potencijalnim korisnicima Programa.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Članak 10.

Program poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godinu provode sve institucije županije zajedno s poduzetničkim potpornim institucijama kao partnerima.

Dubrovačko-neretvanska županija je nositelj svih aktivnosti Programa osim u slučajevima kada tu obavezu po pojedinoj aktivnosti ili dijelu aktivnosti prenese na neku od sljedećih institucija:

- Centar za poduzetništvo d.o.o.,
- RRA Dunea d.o.o. - Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije.

Za provedbu Programa unutar Dubrovačko-neretvanske županije odgovorna su nadležna upravna tijela sukladno navedenim aktivnostima (nositeljima) po pojedinim člancima ovog Programa.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

U skladu sa odredbama ovog Programa Župan imenuje članove Povjerenstva po pojedinim aktivnostima iz Programa najkasnije u roku od 15 dana od dana potpisivanja ugovora za odnosne kreditne linije.

Na prvoj sjednici Povjerenstvo donosi Pravilnik o radu povjerenstva.

Članak 12.

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije".

Klasa:311-01/17-01/01

URBROJ: 2117/1-04-17-

Dubrovnik, ožujka 2017. godine

**Predsjednik
Županijske skupštine**

Ivan Margaretić, prof.

Dostaviti:

1. "Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", ovdje
2. Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku, ovdje
3. Županijska skupština, ovdje
4. Pismohrana

Tablica 1. Broj poduzetnika dobitaša i gubitaša u Dubrovačko-neretvanskoj županiji prema veličini poduzetnika

(iznosi u 000 kuna)

Šifra i opis veličine		Broj poduzetnika			Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)		
<i>Rb</i>	<i>Veličina</i>	<i>svi</i>	<i>dobitaši</i>	<i>gubitaši</i>	<i>2014.</i>	<i>2015.</i>	<i>Indeks</i>
1		3.665	2.287	1.378	93.495	99.138	106,0
2		34	24	10	-118.382	152.911	-
3		3	4	2	-779.080	-132.326	17,0
Ukupno sve veličine		3.705	2.315	1.390	-803.967	119.723	-

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 2. Osnovni financijski rezultati poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije u 2015. godini.

(iznosi u 000 kn, indeksi 2014.=100)

Opis	2014.	2015.	Indeks	Udjel DNŽ u RH (%)
Broj poduzetnika		3.705	-	3,5
Broj zaposlenih	18.467	19.539	105,8	2,3
Ukupni prihodi	9.086.993	9.427.682	103,7	1,5
Ukupni rashodi	9.815.681	9.183.483	93,6	1,5
Dobit prije oporezivanja	898.509	983.878	109,5	2,4
Gubitak prije oporezivanja	1.627.197	739.679	45,5	3,9
Porez na dobit	75.279	124.476	165,4	2,2
Dobit razdoblja	822.751	860.193	104,6	2,4
Gubitak razdoblja	1.626.718	740.470	45,5	3,9
Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	-803.967	119.723	-	-
Izvoz	1.624.667	1.719.100	105,8	1,5
Uvoz	212.012	231.036	109,0	0,2
Trgovinski saldo (izvoz - uvoz)	1.412.655	1.488.063	105,3	13,7
Investicije u dugostrajnu imovinu	618.001	1.303.757	211,0	3,4
Prosječna mjesečna neto plaća (kn)	4.931	4.945	100,3	98,5

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 3. Ukupni prihodi i rashodi poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije po područjima djelatnosti u 2015. godini

(iznosi u 000 kuna)

Područje djelatnosti	Broj poduzetnika	Ukupni prihodi		Ukupni rashodi	
		2014.	2015.	2014.	2015.
A-Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	96	142.840	143.163	143.133	139.919
B-Rudarstvo i vađenje	6	203.796	61.640	72.266	56.633
C-Prerađivačka industrija	256	590.772	583.875	627.606	607.963
D-Opskrba ele.energijom, plin.para i klimatizacija	10	54.948	47.727	59.911	51.663
E-Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	41	249.476	310.608	250.059	296.147
F-Građevinarstvo	417	710.843	740.581	707.447	770.867
G-Trgovina na veliko i malo	774	2.006.353	2.120.957	1.960.197	2.049.585
H-Prijevoz i skladištenje	221	1.152.773	1.158.490	1.883.721	1.277.416
I-Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	582	2.322.379	2.472.474	2.479.411	2.158.055
J-Informacije i komunikacije	108	193.852	159.541	178.757	142.097
K-Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	5	14.611	19.259	12.396	16.507
L-Poslovanje nekretninama	264	132.547	189.519	122.669	205.367
M-Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	438	293.181	329.360	247.316	264.816
N-Administrativne i pomoćne uslužne djelatnost	270	891.286	841.607	952.528	997.829
O-Javna uprava i obrana, obvezno soc.osiguranje	4	3.477	3.519	3.299	3.382
P-Obrazovanje	26	15.335	21.844	14.345	19.981
Q-Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	37	45.888	49.313	42.214	46.383
R-Umjetnost, zabava i rekreacija	45	12.200	14.468	14.249	14.698
S-Ostale uslužne djelatnosti	94	42.977	52.078	39.551	59.713
T-Djelatnosti kućanstava kao poslodavca	-	-	-	-	-
0-Fizičke osobe bez djelatnosti	11	7.461	7.656	4.606	4.463
Ukupno	3.705	9.086.993	9.427.682	9.815.681	9.183.483

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 4. Ukupni prihodi i rashodi poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije u 2015. godini prema većilini poduzetnika

(iznosi u 000 kuna)

Oznaka veličine poduzetnika	Broj poduzetnika	Ukupni prihodi			Ukupni rashodi		
		2014.	2015.	Indeks	2014.	2015.	Indeks
Mali	3.665	5.328.178	5.743.967	107,8	5.172.810	5.556.550	107,4
Srednji	34	1.999.975	1.965.290	98,3	2.115.400	1.800.433	85,1
Veliki	6	1.758.839	1.718.425	97,7	2.527.471	1.826.501	72,3
Ukupno	3.705	9.086.993	9.427.682	103,7	9.815.681	9.183.483	93,6

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

**REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA**

**Upravni odjel za turizam, pomorstvo,
poduzetništvo i energetiku**

Klasa: 311-01/17-01/01

Urbroj: 2117/1-08-17-1

Dubrovnik, 21. veljače 2017. godine

**DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
n/p župan**

**PREDMET: Program poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godine
- nacrt prijedloga, dostavlja se**

Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku je izradio prijedlog Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godinu a u skladu sa usvojenom Županijskom razvojnom strategijom Dubrovačko-neretvanske županije 2016. – 2020.

U prilogu Vam dostavljamo nacrt prijedloga Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godinu sa prijedlogom Zaključka te predlažemo da isti uputite Županijskoj skupštini na nadležno odlučivanje.

S poštovanjem,

PROČELNIK

Ivo Klaić, mag.ing.admin.nav.

Prilog:

- prijedlog Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za 2017.
- prijedlog Zaključka o prihvaćanju Programa

Na temelju članka 35. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj 7/09, 10/10. i 3/13), Župan Dubrovačko-neretvanske županije donio je

ZAKLJUČAK

Utvrdjuje se nacrt prijedloga Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godinu i prosljeđuje Županijskoj skupštini na raspravu i prihvaćanje.

KLASA: 311-01/17-01/01

URBROJ: 2117/1-01-17-2

Dubrovnik, 21. veljače 2016. godine

ŽUPAN

Nikola Dobroslavić, prof.

Dostaviti:

1. Županijskoj skupštini, ovdje
2. Evidencija, ovdje